

Egzamin z LiSF

termin drugi

13.02.2020

Zadanie 1 Niech $n \geq 2$. Ile jest waluacji $\pi : \{p_1, p_2, \dots, p_n\} \rightarrow \{0, 1\}$, takich, że $eval(\psi, \pi) = 1$, gdzie

$$\psi = (p_1 \rightarrow p_n) \wedge (p_2 \rightarrow p_n) \wedge \dots \wedge (p_{n-1} \rightarrow p_n) ?$$

Rozwiązanie Zauważmy, że jeśli $\pi(p_n) = 1$, to $eval(\psi, \pi) = 1$. Takich waluacji mamy 2^{n-1} . Jeśli zaś $\pi(p_n) = 0$ i $eval(\psi, \pi) = 1$, to $\pi(p_1) = \pi(p_2) = \dots = \pi(p_{n-1}) = 0$. Istnieje więc tylko jedna taka waluacja. Mamy więc łącznie $1 + 2^{n-1}$ takich waluacji.

Zadanie 2 Wyznacz moc następującego zbioru

$$\{(A, B) \in P(\mathbb{R}) \times P(\mathbb{R}) : |A \cup B| \leq \aleph_0\} .$$

Rozwiązanie Niech $Z = \{(A, B) \in P(\mathbb{R}) \times P(\mathbb{R}) : |A \cup B| \leq \aleph_0\}$. Zauważmy, że $|A \cup B| \leq \aleph_0 \iff (|A| \leq \aleph_0 \wedge |B| \leq \aleph_0)$, więc $Z = P_{\omega}(\mathbb{R}) \times P_{\omega}(\mathbb{R})$, gdzie

$$P_{\omega}(\mathbb{R}) = \{A \in P(\mathbb{R}) : |A| \leq \aleph_0\} .$$

Każdy podzbiór jednoelementowy \mathbb{R} jest elementem $P_{\omega}(\mathbb{R})$. Zatem $|P_{\omega}(\mathbb{R})| \geq \mathfrak{c}$. Każdy niepusty przeliczalny podzbiór \mathbb{R} jest obrazem pewnej funkcji z \mathbb{N} , zatem

$$|P_{\omega}(\mathbb{R})| \leq 1 + |\mathbb{R}^{\mathbb{N}}| = 1 + \mathfrak{c}^{\aleph_0} = (2^{\aleph_0})^{\aleph_0} = 2^{\aleph_0 \cdot \aleph_0} = 2^{\aleph_0} = \mathfrak{c} .$$

Zatem $|P_{\omega}(\mathbb{R})| = \mathfrak{c}$. Mamy więc $|Z| = |P_{\omega}(\mathbb{R}) \times P_{\omega}(\mathbb{R})| = \mathfrak{c} \cdot \mathfrak{c} = \mathfrak{c}$.

Zadanie 3 Na zbiorze

$$A = \{(x, y) \in [-1, 1] \times [0, 1] : |x| \leq y\}$$

określamy częściowy porządek wzorem

$$((x, y) \preceq (x', y')) \iff ((x \leq x') \wedge (y \leq y'))$$

Wyznacz moc zbioru wszystkich elementów maksymalnych oraz moc zbioru wszystkich elementów minimalnych w częściowym porządku (A, \preceq) .

Rozwiązanie Dla każdego $(x, y) \in A$ mamy $(x, y) \preceq (1, 1)$. Ponadto $(1, 1) \in A$. Zatem $(1, 1)$ jest największym elementem A . Jest to więc jedyny element maksymalny. Zatem moc zbioru elementów maksymalnych wynosi 1.

Zauważmy teraz, że dla dowolnego $(x, y) \in A$ mamy $(-|x|, |x|) \preceq (x, y)$. Każdy punkt minimalny jest więc postaci $(x, |x|)$ dla pewnego $x \in [-1, 0]$. Jeśli

$x \in [-1, 0]$ i $(a, b) \preceq (x, |x|)$, to $(a \leq x) \wedge (b \leq |x|)$. Gdyby $a < x$, to $b \leq |x| < |a|$, co jest sprzeczne z tym, że $(a, b) \in A$. Podobnie, gdyby $b < |x|$ to mielibyśmy $b < |x| \leq |a|$. Zatem $(a, b) = (x, |x|)$. Tak więc zbiór $M = \{(x, |x|) : x \in [-1, 0]\}$ jest zbiorem wszystkich punktów minimalnych. Tak więc $|M| = \mathfrak{c}$.

Zadanie 4 Oblicz $|\sin^{-1}(\mathbb{Q})|$.

Rozwiązanie Niech $A_q = \sin^{-1}(\{q\})$. Wtedy $\sin^{-1}(\mathbb{Q}) = \bigcup_{q \in \mathbb{Q}} A_q$. Wystarczy więc pokazać, że dla dowolnego $q \in \mathbb{Q}$ zbiór A_q jest przeliczalny (bo suma przeliczalnej rodziny zbiorów przeliczalnych jest przeliczalna).

Jeśli $q \in \mathbb{R} \setminus [-1, 1]$ to $A_q = \emptyset$. Załóżmy więc, że $q \in [-1, 1] \cap \mathbb{Q}$. Obrazem funkcji $\sin \upharpoonright [-\pi/2, \pi/2]$ jest odcinek $[-1, 1]$. Dla $q \in [-1, 1] \cap \mathbb{Q}$ niech $x_q \in [-\pi/2, \pi/2]$ będzie takie, że $\sin(x_q) = q$. Wtedy

$$A_q = \{x_q + 2k\pi : k \in \mathbb{Z}\} \cup \{(\pi - x_q) + 2k\pi : k \in \mathbb{Z}\},$$

zatem A_q jest przeliczalny.

Zadanie 5 Dla $q \geq 2$ i dla $n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$ określamy $\mu_q(n) = \max\{k \in \mathbb{N} : q^k | n\}$. Na zbiorze $\mathbb{N} \setminus \{0\}$ określamy relację równoważności \sim wzorem

$$(n \sim m) \equiv (\mu_2(n) = \mu_2(m) \wedge (\mu_3(n) = \mu_3(m))) .$$

Niech $I = (\mathbb{N} \setminus \{0\}) / \sim$ będzie zbiorem wszystkich klas abstrakcji relacji \sim .

1. Wyznacz $|I|$.
2. Podaj przykład selektora rodziny I .
3. Wyznacz moc zbioru wszystkich selektorów rodziny I

Rozwiązanie Niech $\psi(n) = (v_2(n), v_3(n))$. Wtedy $\psi : \mathbb{N} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{N} \times \mathbb{N}$ oraz

$$(n \sim m) \equiv (\psi(n) = \psi(m)) .$$

Niech $S = \{2^n \cdot 3^m : (n, m) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N}\}$. Jest to selektor I , bo ψ jest różnowartościowa na S i $\psi(S) = \mathbb{N} \times \mathbb{N}$. Mamy też $|I| = |S| = \aleph_0 \times \aleph_0 = \aleph_0$.

Każdy selektor I jest podzbiorem \mathbb{N} , więc moc zbioru wszystkich selektorów I jest ograniczona z góry przez $|P(\mathbb{N})| = \mathfrak{c}$. Dla dowolnej funkcji $f : \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \{0, 1\}$ zbiór $S_f = \{2^n \cdot 3^m \cdot 5^{f(n,m)} : (n, m) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N}\}$ jest również selektorem I , zatem moc zbioru selektorów jest z dołu ograniczona przez $|2^{\mathbb{N} \times \mathbb{N}}| = 2^{\aleph_0 \cdot \aleph_0} = 2^{\aleph_0} = \mathfrak{c}$. Zatem moc zbioru wszystkich selektorów rodziny I wynosi \mathfrak{c} .